

A photograph of an empty, grand hallway. The hallway is framed by two large, dark wood doors that are slightly ajar. The floor is made of light-colored, square tiles arranged in a geometric pattern. In the center of the hallway, there is a wooden door frame leading to another room. Above the doorway, a chandelier with multiple lights hangs from the ceiling. The walls are a light, neutral color, and there is a wooden wainscoting at the bottom. The overall atmosphere is one of quiet elegance and historical grandeur.

PRÁZDNÉ DOMY

Radomír Kočí

| ZÁMKY A VILY V ČECHÁCH |

PRÁZDNÉ DOMY

Radomír Kočí

| ZÁMKY A VILY V ČECHÁCH |

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

PRÁZDNÉ DOMY

Radomír Kočí

| ZÁMKY A VILY V ČECHÁCH |

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz
www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 8409. publikaci

Fotografie na obálce a v textu autor
Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová
Grafická úprava a sazba Martin Dubský
Jazyková korektura Pavlína Zelníčková
Počet stran 240
První vydání, Praha 2022
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2022
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2022

ISBN 978–80–271–4750–2 (pdf)
ISBN 978–80–271–3191–4 (print)

OBSAH

ÚVOD	7
VILA JOSEFA HÖNIGA.	8
SCHICHTOVA VILA	16
GRANDHOTEL VĚNEC	24
MLÝN PRACHOVNA	30
VILA NA STAROKOLÍNSKÉ ULICI	38
ZÁMEK OHRAZENICE	46
HOSTINEC DUB	54
ZÁMEK LIBĚJOVICE.	61
ZÁMEK ROŽMITÁL POD TŘEMŠÍNEM.	68
VILA PFAFFENHOF.	78
SCHICHTOVY LÁZNĚ.	84
LESNÍ MLÝN	93
ZÁMEK CHRŮČ	100
ZÁMEK LIBĚŠICE	110
VILA RADOVANA KREJČÍŘE	118
ZÁMEK HLUBOŠ	126
VILA IVANKA	134
CÍSAŘSKO-KRÁLOVSKÁ ZBROJNICE	142
TEREZÍN	
ZÁMEK POSTOLOPRTY	148
TEREZÍN, WIESERŮV DŮM	156
VILA GUSTAVA GEIPELA	162
ZÁMEK VIMPERK	171
HOSTINEC U HRABĚCÍCH	178
DVŮR BISINGROV	184
VILA RUDOLFA LEITNERA	190
VILA JAROSLAVA BRETA SCHNABELOVA VILA	198
ZÁMEK HORNÍ MARŠOV.	206
VILA JOSEFA MRÁZKA	214
VILA FIALA	222
ZÁMEK SOUTICE	230
ZÁVĚR.	240

ÚVOD

Po vydání prvního dílu Prázdných domů jsem byl několikrát dotazován, jestli vyjde další, který by představil například i objekty mimo Prahu. Zájem mi udělal velkou radost, dodal energii a popohnal mě k další tvorbě. Nejdříve ale bylo třeba zjistit, zda vůbec mám dostatek zajímavých fotografií. Neměl by to být problém, na webu prazdnedomy.cz je v menu „statistiky“ hned několik set galerií jednotlivých objektů. Jenže to ještě vůbec neznamená, že mám dostatek fotografií na celou řadu dalších knih.

Když jsem si galerie začal filtrovat podle toho, které by se do knihy hodily, zjistil jsem, že řada objektů je nafočených jen z exteriéru; dovnitř jsem se často vůbec nedostal. Z těch mimopražských, do kterých jsem se dostal, vybírám ty nejzajímavější, u nichž se mi zároveň podařilo dohledat historii a nějaký poutavý příběh. Stovky galerií jsem podstatně zredukoval. Na druhou stranu se do knihy dostává výběr těch opravdu největších zapomenutých skvostů z celých Čech. A v některé z dalších knih se jistě brzy dostane i na Moravu a Slezsko!

V závěru prvního dílu jsem lákal na pokračování příběhu zarostlého záměčku na jihu Čech, který z ulice ani nebyl vidět: „Po letech se kontaktujeme s majitelkou. Vypráví poutavý příběh rodiny původních obyvatel, dříve velmi bohatých. Vlastnili i vilu na Vinohradech, která také chátrá. Co se s nimi stalo? Co ten záměček, zachrání se? O tom třeba někdy příště...“ A v tomto dílu se s ním skutečně opět setkáme. Je to záměček Ohrazenice. To hlavní na celém příběhu je, že bude zachráněn! Najdete u něj srovnávací fotografie z mé první a aktuálně poslední návštěvy, protože se mi podařilo najít mu nového majitele, s nímž jsem nadále v kontaktu. Je opravdu radost sledovat, jak takové zapomenuté místo plné historie znovu ožívá a stává se opět perlou svého okolí.

Hned v úvodu se můžete těšit na dva skvosty z Ústí nad Labem, za první republiky pulzujícího města plného úspěšných továrníků, kteří si zde stavěli reprezentativní vily. Navštívíme dvě z nich, které – ač zůstaly řadu let prázdné – nejsou díky ostraze zničené. Těm jsem tentokrát nenašel nového majitele já, ale Úřad pro zastupování ve věcech majetkových, kterému patří dík za možnost zdokumentovat interiér obou domů. Je ovšem také pravdou, že fotografie, které v knize uvidíte, vzbudily na internetu velký zájem – měly přes sto tisíc zhlédnutí a možná i díky nim si těchto krásných vil všiml nový majitel.

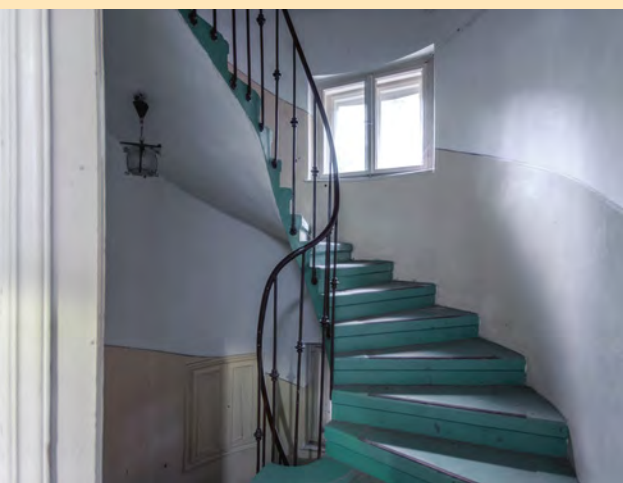
Děkuji všem, kteří umožnili nahlédnutí do těchto krásných míst (a našťástí právě zabezpečených), kam se běžně nepodíváte. Přeji příjemné putování.

VILA JOSEFA HÖNIGA

Ústecký podnikatel Josef Hönig a velkopřemyslník Heinrich Schicht se na začátku dvacátých let 20. století rozhodli postavit svá rodinná sídla ve vzájemném sousedství. V průběhu druhé světové války byly vily zabaveny a vyvlastněny. Po roce 2005 zůstaly prázdné.

Projekt obou vil vypracoval Paul Brockardt, zeť Josefa Höniga, pozdější dvorní architekt Schichtovy rodiny. Stavbu provedla významná ústecká stavební firma Alwin Köhler & Co., která v Ústí nad Labem postavila například reprezentativní správní budovu Schichtových závodů, místní synagogu, kostel sv. Pavla, knihovnu a mnoho dalších objektů. V průběhu druhé světové války byl areál vily zabaven a vyvlastněn. Poté zde působilo ministerstvo pracovních sil, které využívalo areál jako školicí středisko a ubytovnu. Bohužel, za jeho působení byl hned vedle vily zbudován objekt ubytovny, jenž ovlivnil celkový vzhled areálu. Po roce 1989 areál využívala Univerzita J. E. Purkyně, a to až do roku 2005, kdy místo osiřelo. V roce 2020 jej UZSVM (Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových) nabídl k prodeji a v roce 2021 dům koupil soukromý vlastník.¹

Přestože byl Josef Hönig ve své době významným podnikatelem, dnes se o něm moc informací nedozvíme. Bývalý režim se snažil, aby tyto osobnosti upadly v zapomnění. U Schichtů se to úplně nepodařilo, rodina velkopřemyslníků se zasloužila o značný rozvoj města Ústí nad Labem a jejich „mýdlo s jelenem“ je známé dodnes. V době, kdy Tomáš Baťa teprve začínal, Schichtovy závody už dělníkům poskytovaly nebývale rozsáhlé sociální jistoty a vytvořily stovky pracovních míst. Majitelé Schichtových závodů nechali postavit mnoho domků pro zaměstnance, lázně, starali se také o kulturní povznesení města a jeho obyvatel. V případě Josefa Höniga se záměr vymazat jeho jméno z veřejného povědomí bohužel zdařil: dnes jej skoro nikdo nezná, přitom na něj máme například tuto památku v podobě nádherné vily. Podobných zapomenutých osobností je celá řada, dodnes se například neví nic bližšího o staviteli nedalekého zámečku Skrytín. Pojdme si je tedy alespoň takto znovu připomenout.

1925

1926

1926 Významný ústecký podnikatel Josef Hönig a továrník a velkopřemyslník Heinrich Schicht se začátkem 20. let 20. století rozhodli postavit na volných pozemcích podél rezidenční Humboldtstrasse (dnešní Čajkovského ulice) svá rodinná sídla.

1930

Vypracováním projektu vlastní vily pověřil Josef Hönig svého zetě, architekta Paula Brockardta. Ten projektoval také sousední Schichtovu vilu a posléze se stal dvorním architektem Schichtovy rodiny.

1935

1930 Stavbu provedla ústecká stavební firma Alwin Köhler a Co. a v roce 1926 ji předala k užívání zároveň s domkem čp. 1889, který patrně sloužil jako vrátnice a byt domovníka.

1939

Interiéry však byly podle zachované korespondence zařizovány ještě po dobu několika následujících let. Drobné stavební zásahy pocházejí z období 30. let 20. století, kdy byla k vile na severní straně západního průčelí připojena nízká přístavba.

1940

1939 Během 2. světové války byl areál vily vyvlastněn a zabaven.

1945

1946

1946 Po válce – roku 1946 – byl areál vily na základě dekretu č. 108/1945 Sb. převeden pod národní správu.

1950

1950 Roku 1950 získaly vlastnické právo na areál vily Ústecké chemické závody, n. p. (Spolchemie).

1953

1953 V roce 1953 přešla vila do vlastnictví státu, konkrétně ministerstva pracovních sil, které využívalo areál jako školicí středisko a ubytovnu.

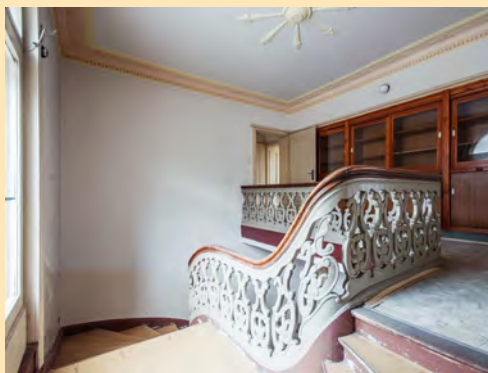
1955

1960

1965

1970

1975

1	5	6
2		7
3		
4	8	

Vstupní hala s hlavním schodištěm | 1

Hlavní schodiště v patře | 2

Vstupní hala | 3

Místnost v patře ladící s podlahou z období socialismu | 4

Pohled směrem do koupelny, | 5

která byla v období socialismu také přestavěna

Průhled z místnosti do chodby v patře | 6

Chodba s původním světlíkem, | 7

kterým do těchto míst proudilo denní světlo

Místnost v patře se zajímavým výklenkem | 8

12

13

1975

1980

1985

1990

1990 Na začátku 90. let získala areál vily do svého vlastnictví Univerzita J. E. Purkyně.

1995

2000

2005

2005 Univerzita J. E. Purkyně zde roku 2005 ukončila provoz kolejí a přestala jednotlivé objekty využívat.

12 2020 Celý areál je nabízen k prodeji v aukci za nejnižší podání 8 992 000 Kč.

2010

3 2021 Vila prvorepublikového průmyslníka Josefa Höniga ve čtvrti Vaňov v Ústí nad Labem má nového majitele. Stát ji na třetí pokus prodal v elektronické aukci za deset a čtvrt milionu korun. Aukce byla napínavá až do poslední chvíle, padlo při ní třináct příhozů. Do elektronické aukce se přihlásili čtyři zájemci, ale přihazovat těsně před jejím ukončením začali dva z nich. Novým majitelem se nakonec stal právnický subjekt z Vysočiny. Jedná se o stejnou firmu, která koupila i sousední Schichtovu vilu.

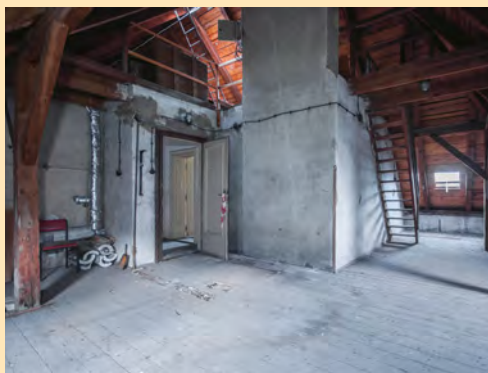
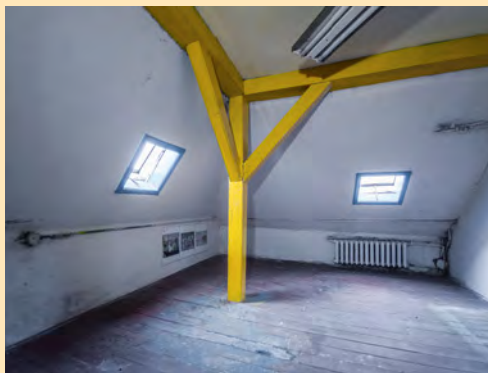
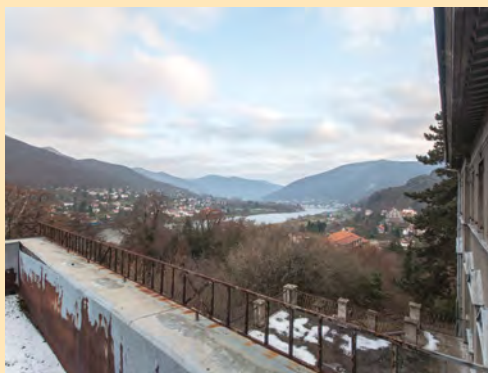
2020

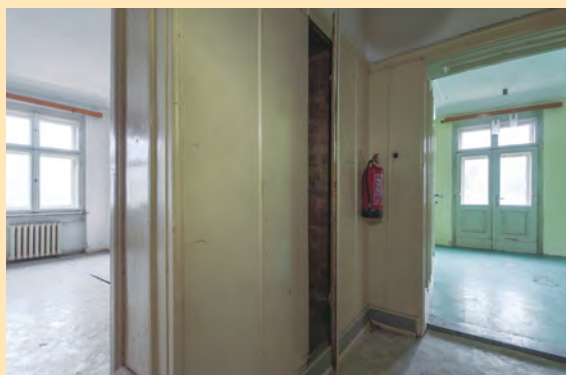
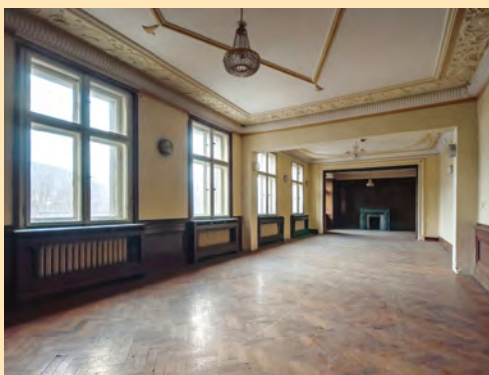
2021

Nejnovější informace k tomuto objektu zjistíte na adrese: <https://prazdnedomy.cz/6807>.

Zdroje:
1 Památkový katalog.cz [online]. Dostupné z: <https://www.pamatkovykatalog.cz/vila-josefa-honiga-20456321>.

2025

1	5
2	
3	6 7
4	8

14
15

Terasa vily... | 1
 ... odkud je nádherný výhled do údolí | 2
 Podkrovní místnost, | 3
 také poznamenaná pozdějšími úpravami
 Půdní prostory vily | 4
 Krb hlavního reprezentativního sálu v přízemí | 5
 Celkový pohled na reprezentativní sál v přízemí | 6
 Detail vestavěných skříní ve vile | 7
 Sklepní prostory | 8

SCHICHTOVA VILA

V roce 1931 si v Ústí nad Labem postavil svou rodinnou vilu Heinrich Schicht. Novobarokní vila byla koncipována jako vzpomínka na šlechtická barokní sídla. Továrník zde žil se svou rodinou až do roku 1945, poté vila sloužila školství a od roku 2005 zůstala prázdná. Naštěstí se ale z velké části zachovala její původní krása, kterou můžeme obdivovat i pod všudypřítomnými pavučinami.

Projekt vily vypracoval architekt Paul Brockardt, který projektoval také sousední Hönigovu vilu. Po druhé světové válce byl areál vily vyvlastněn a zabaven, vila sloužila pro potřeby vojensko-politické školy, po vzniku ústecké pedagogické fakulty pak přešla pod její správu. Po roce 1989 ji využívala Univerzita J. E. Purkyně, a to až do roku 2005, kdy místo osířelo. Od roku 2020 jej UZSVM nabízí k prodeji.

Heinrich Schicht (1. února 1880 – 16. června 1959) byl synem Johanna Schichta, jednoho z nejvýznamnějších průmyslníků české části rakousko-uherské monarchie, který vlastnil firmu, jež provozovala několik továren na mýdlo. Heinrich převzal po otcově smrti v roce 1907 vedení společnosti a stal se předsedou správní rady akciové společnosti. Podnik provedl několika těžkými obdobími; koncem 20. let například přišla hospodářská krize, s níž si však Schichtovi poradili díky nízkým cenám a vysoké kvalitě produktů – vždyť mýt se lidé musejí i ve špatných časech. Mimořádná pozornost byla věnována také reklamě – právě jí vděčí mýdlo s jelenem za svou nehybnou popularitu. V podniku pracovalo přibližně 3 500 zaměstnanců, kterých si rodina Schichtových náležitě vážila – měli k dispozici moderně vybavenou ordinaci závodního lékaře, spolehlivý systém nemocenského pojištění, sprchy, prostory pro trávení volného času i vzdělávání, závodní jídelnu a mateřskou školku. Později k tomu přibyla i rozsáhlá bytová výstavba, lázně s bazénem na Klíši, kadeřnictví a další zařízení.

